

dawna Moskiewskim Wiedomościom podobnych niecierpliwości, ale rząd rosyjski milczy. Sprawdzaj się tu przysłów: jaki pan, taki kram.

KRONIKA.

Lwów dnia 2. lipca.

Wiadomości osobiste. Namieśnik hr. Alfred Potocki powrócił dziś rano do Lwowa. — Marszałek krajowy dr. Zybkiewicz, wyjeżdża dziś lub jutro do SzczaŹnawicy. — Protomedyk Biesiadki, który towarzyszył namiestnikowi do Wiednia, przyjechał z powrotem do Lwowa. — Arcyksi. Karol Ludwik odwiedził we czwartek w hotelu „Era. Karol” namiestnika hr. Potockiego, i zabawił u niego całą godzinę. W piątek zasięgał namiestnik rady lekarskiej profesorów Nothnagla i Standhartera. — Z Jasła donoszą, że tamtejsza Rada miejska nadała honorowe obywatelstwo pp. Józefowi Jasińskiemu i Faustynowi Żuk Skarszewskiemu, deputowanym do Rady państwa. — Ksawery Sas Skwirczyński, urzędnik kolei dziesiątkowej, zmarł dnia 27. czerwca w Przemysłu po dłuższej chorobie. Zmarły zostawił wdowę i kilkoro nieletnich dzieci. — Marcey Łosiński, emier. radca magistr. miasta Krakowa, który przez niejakie czas przebywał w Rzeszowie, zmarł dnia 27. czerwca w Nockowej, powiat Ropczyce. — Adam Tański, były właściciel dóbr, urzędnik Rady powiatowej krakowskiej, zakończył życie. Jest to ten sam, który podczas pobytu cesarza w Krakowie tak dzielnie dowodził banderą Krakusów. — Józef Bidziński, organista katedralny i obywatel miasta Tarnowa, zmarł z tym światem po krótkiej słabości dnia 23. czerwca. — Józef Chodacki, em. komisarz skarbu w Tarnowie, zmarł dnia 28. czerwca w 79 roku życia. — W 79 r. życia zmarł w Wiedniu szary typowy kawalerz J. Gabesam. — Dnia 29. czerwca przejeżdżała przez Wiedeń królowa grecka Olga w powrocie z Petersburga. — W Wiesbaden zmarł w 83 r. życia Grabowski, jedna z najbardziej znanych osobistości w niemieckim świecie teatralnym. Był aktorem i reżyserem cenionym w Berlinie i Wiesbaden, a ks. Meininger, twórca i właściciel słynnego teatru, porucił mu artystyczne kierownictwo trupy, która przez szereg lat sprawował. — W Turynie zmarła d. 29. czerwca Michalina z książąt Radziwiłłów hr. Ryszczeńska. — P. dr. Karcewski z Kowonówka mianowany został pierwszym lekarzem przy prowincjonalnym szpitalu obłąkanych w Owiszkach w Poleskim. — Iwan Turgeniew ma się już lepiej i samierza ruszyć niedługo w podróż do Rosji.

† Zofia z Festenburgów Grottowa, małżonka dyrektora kancelarii Wydziału krajowego, osoba niepospolitych cnót, zmarła dzisiejszej nocy we Lwowie, pozostawiając w żalobie męża i 8 sierot.

Dzień wczorajszy sprzyjał wymienieniu wyćwieczkom, które też sławy publiczności swabli do laski Krzywosyckiego i na Pasiekach, gdzie obsem rozłożyły się śpiwanka „Lutnia” i rażna młodzież handlowa. Pogoda była pyszna.

Na pomnik Winnickiego stoczyli pp. Bandrowski 1 str., A. Mańkowski z Przemysłu 1 str., Fr. Gamski 10 str.

Telefon zaprowadzono dziś w redakcji *Dziennika Polskiego*. Za parę dni otwartą już będzie we Lwowie komunikacja za pomocą telefonów do użytku powszechnego.

Stypendja po tyśiączce. Z fundacji, utworzonej ku uczczeniu 25-letniej rocznicy wstąpienia na tron Franciszka Józefa I. jedą do rozdania z początkiem roku szkolnego 1889/90 trzy stypendja, każde o rocznych 1.000 złr. Stypendja te przeznaczono są dla młodzieńców, urodzonych w kraju, którzy, ukończywszy z celującym postępem studia w jednym z uniwersytetów, w szkole politechnicznej lub też w szkole sztuk pięknych w kraju, pragnęliby bezpośrednio po ukończeniu nauk w kraju udać się do najcenniejszych zakładów naukowych po za granicami państwa austriackiego dla wyższego wykształcenia się w wybranym zawodzie specjalnym. Narodowość kandydatów lub wyznanie religijne nie stanowią różnicy. Prawo nadawania stypendiów z fundacji powyższej przyjął cesarz. Wydział krajowy zaś przedstawił na każde stypendjum trzech kandydatów. Chcący się ubiegać o stypendja powyższe, winni wnieść podania swoje do Wydziału krajowego najdalej do 2. sierpnia b. r.

Wiece robotników. tj. celsadzi rzemieślniczej, odbył się wczoraj w sali ogrodu Prochacki przy słabym udziale interesowanych i wcale spokojnie. Po zgajeniu przez drukarza Koleżaka, wybrany przewodniczącym drukarz Mańkowski Antoni, trzymał na wodzy rezonowania tak, iż obecni komisarze policji nie mieli powodu do interweniowania. O stanowisku robotników wobec noweli przemysłowej, referował stolarz Winiarski, nie wiedząc nawet dokładnie, że jest on już sankcjonowana. Na wyćwiecki przeciwko wyćwieczaniu ze strony majstrów, odpowiedzieli Koleżak, szewe Stepek i stolarz Gierlaszowski, przypominając, że z wyjątkiem niektórych kapitalistów, majstrów znajdujących się w tem samym położeniu, co i celsadzi. Stolarz Udałowicz zamiast o stowarzyszeniach fachowych, mówił o potrzebie równoprawienia stolarstwa robotników z przynależnymi, o postulatcie sądzania wolnych stowarzyszeń robotniczych w znaczeniu cechów (!) i zaprowadzenia Izby robotniczej z prawem wybierania osobnych posłów. Uchwalono rezolucję dotyczącą w brzmieniu zgodnym z uchwałami powyższymi na podobnym zgromadzeniu d. 28. grudnia 1880, a na podstawie tych uchwał ma być ułożona petycja do Rady państwa, do sędziogawia której wybrany został komitet z 12 osób: Danyluk, Mańkowski, Koleżak, Winiarski, Stepek, Mydlarski, Obyński, Wojtowicz, Sottys, Spółński, Dassydski i Rybakowski.

P. Udałowicz domagał się także od rządu wypuszczenia na wolność skazanych socjalistów, i niewydawania „obokrajowców”, objętych wyrokami sądowymi, ale przeciwnicy nie mogli tego podać do uchwały, ponieważ się sprzeciwiali porządkowi dniennemu. Podobnie też uchwały pozostała propozycja p. Rybakowskiego, założenia pisma robotniczego.

Szkółka sług we Lwowie. W obecności prezydenta miasta, p. Wacława Dąbrowskiego, odbył się wczoraj w niedziele w ratuszu egzamin szkoły sług, posażający od 8 lat pod dyktando inicjatora i założyciela tejże, dr. Józefa Żulińskiego. Około 120 dzieci, ubranych jak do spowiedzi, zasiadło na ławkach nie bez wstrząsania i trwogi. Przed niemi na podnieszaniu, wysłanym dywanami i szdobnem w kwiaty, wśród których jaskniał obraz N. P. Marii, sąjoli miej-

scą obok prezydenta: ks. kan. Lewicki, członek Rady sk. kraj., ks. kan. Szeligowski, p. Baranowski insp. okręg. rady skol., panie Machczyńska i Wexlerowa, nauczycielki sem. żeńskiego, a dalej dr. Goldman Bernard poseł na Sejm kraj., p. Grelinski sekretarz Towarz. roln., p. Landes dyrektor szkoły izrael. i wiele innych osób.

Zanim przystąpimy do egzaminu, uważamy za obowiązkiem wyrazić prawdziwy nasz szacunek gronu nauczycieli i nauczycielek szkoły, chociażby tylko przez proste wymienienie ich nazwisk. Prócz wzmiankowanego już dyrektora szkoły, dr. Żulińskiego, w skład onego wchodził: ks. Władysław i ks. Siemieniński (pierwszy nauczał katechizmu i moralności w pierwszym półroczu, a drugi w drugim), oraz panie nauczycielki szkół tutejszych: Julia Abgarowiczówna, Aniela Boraczówna, Maria Bąkowska, Józefa Kulinska, Helena Kempicka, Modselewska, Hildegarda Mentzschel, Eleonora Rnebenbauerówna, Szeptanińska i Regina Weigel; zaś panny Adela Franz i Eufrosyna Wasilko, prowadzący nader ważny „oddział stręczenia sług”, założony w duchu szkoły i jako taki ściśle z nią połączony. Wiadomo powszechnie, że wszystkie one przyjeły na siebie obowiązki zupełnie bezinteresownie.

Egzamin rozpoczął się odpiwaniem pieśni nabożnej, poczem dr. Żuliński odczytał sprawozdanie za świeżo ubiegły rok szkolny. A było to sprawozdanie nader ponęcające. Wykazało ono, jak zaiste drobnymi środkami można osiągnąć stosunkowo wielkie rezultaty, byle była dobra wola i niecierpliwa wytrwałość w raz powziętej pracy. Oto cośmy się dowiedzieli:

I. W ciągu roku szkolnego zapisało się do szkoły sług 273, z tych nie zgłosiło się całkiem, lub u było rozmaitemi excus 120, tak, iż do końca roku pozostało 153. W przecieciu co niedziela uczęszczało 95—100 sług.

Oddziałów z początku roku było 5; od grudnia przybył 6ty.

II. Uczono pisać, czytać, osterch pierwszych arytmetycznych działań, katechizmu i pieśni nabożnych; a w kursie praktycznym: rozpoznawania doboru wiktualów i przechowywania onych; zarządzania pierwszymi środkami sarażowych w razie skażenia, ocażenia lub utrudnia; rozpoznawania grzybów jadowitych; należytego utrzymywania naczyń i statków w czystości, wywabiania plam z sukni itp. rzeczy, mogących się przydać do domowego gospodarstwa. — W końcu roku sprawozdano naukę kochania i pracowania, a w razie szkodliwego rozwoju zakładu dyrekcja ma zamiar zaprowadzić naukę zdrowego i ekonomicznego przyrządzania potraw. (C. d. n.)

Wiadomości dyceyjalne. Archidieceja lwowska. Admin. w Milanicy objął ks. I. Mielechowski. — Przeniesieni: O. Wład. Orpiewski ze Zgrom. Zmart. Padak. we Lwowie do Raymu, o. Al. Vivier z Tow. Jez. z Tarnopolu na powrót do Francji. — Od d. 30. czerwca do 8. lipca odbędzie się misja ruska w Ławrykowie koło Żółkwi pod przewodnictwem Jesuitów: oo. S. Tychońskiego jako super., P. Makowskiego, K. Riedla i Bazyljana D. Zukowskiego z konwentu dobromilskiego.

Odnaczenie. Prowizoryczny naczelnik powiatu w Serajewie, nadliczbowy akcesista prowiantowy Karol Stefanowski, otrzymał krzyż kawalerski ordera Franciszka Józefa. — Starszy radca budownictwa wojakowego w Krakowie, Józef Walach, przenosił się w stan spoczynku, a cesarz kasal mu wyświadczył awansowanie w 40-letniej jego a gorliwej służby.

Mianowania. Cesarz nadał radcy namiestniczemu Franciszkowi Karasińskiemu we Lwowie tytuł i charakter radcy Dworu, z uwolnieniem od tak, iż mianował radcę skarbowego Longina Dunieskiego starszym radcą skarbowym dla okręgu galicyjskiej krajowej dyrekcji skarbu.

Sąd krajowy wyższy w Krakowie zamianował Aleksandra Nikietyna, sierżanta rachunkowego przy 61. batalionie obrony krajowej, kancelistą przy sądzie krajowym w Ropczycach.

P. Franciszek Kraszewski, syn uwiecznionego w Dreźnie jublita, przesłał jednemu z wydawców warszawskich wiadomość, że za tydzień po ukończeniu badań przyręcono mu naręcznie widzenie się z ojcem. O samej sprawie mówi p. Franciszek Kraszewski, iż jest oparta na denuncjacji i że sła wola jednego człowieka ją stworzyła. Załączony do tego pisma własnoręczny list J. I. Kraszewskiego, pisany do syna w języku niemieckim, brzmiał w przekładzie jak następuje: „Mój dobry Franciszku! Widzę z otrzymanego właśnie biletu wistowego, żeś tutaj przybył. Dziękuję ci z całego serca, ale sam nie wiem, czy otrzymasz pozwolenie sobaczenia się ze mną. Wiem, że masz pilne interesy około swego gospodarstwa i nie chciałbym ci narazić na straty i koszt. Staraj się poinformować i jeżeli nie ma widoków, żebyś mógł mi odwiedzić, wracaj do domu. Dopomóż mi nie możesz... Najgorzej jest to, iż jestem bardzo cierpiący. Już w Paryżu byłem chory, podróż musiałem odbywać ostrożnie i powoli, a teraz naturalnie nie jest lepiej. Gdybym tylko mógł być wypuszczonym za kancją na wolną stopę, przyszedłbym może do zdrowia. Dziękuję ci gorąco, bardzo gorąco za twoje dobre serce i troskliwość o mnie. Ach! Jakżebym pragnął mówić z tobą! O niesieczak! Jakżebym nie ci powiedział nie mogę. Nie pojmuję go sam. Jestto — semsta za dobrodziejstwo... Podziwiam cię tyśiąckrotnie, mój dobry Franciszku, wybac, iż mimowolnie sprawiłem ci tak nieprzyjemną niespodziankę. Podróż odemnie wszystkich, wszystkich ci naszej rodziny. Mam nadzieję w opiece Boga... Twój serdecznie kochający Ojciec.”

Ruch kapłanów. Wydana dnia 23. bm. druga lista gości srodzowych w Krynicy sawiera 118 nazwisk rodzin, złożonych ze 197 osób. Ogółem od otwarcia zakładu przybyło tam 384 rodzin, złożonych z 646 osób.

Magistrat miasta Lwowa wydał następujące ogłoszenie: Reskryptem z dnia 1. czerwca b. r. 1. 857/p. IV. postanowiło c. k. ministerstwo obrony krajowej z ochotników w ogóle, a szczególnie z ochotników milicji nieczynnej, kreować konne kadry obrony krajowej i powołać do instytucji w życie z dniem 1. października r. b. Każdy zgłaszający się ochotnik tej konnicy obowiązuje być do odbycia co najmniej dwuletnią służbę czynną bez przerwy, a ochotnikiem z milicji nieczynnej zapewnić c. k. ministerstwo obrony krajowej następujące korzyści i tak: a) zgłaszającym się z kawalerji landwersyckiej szarżom premie służbową przewidzianą dla stopni wojskowych poizszej podporucznika, a zgłaszającym się z teje kawalerji szeregowiecom premie służbową w wysokości osiem str. miesięcznie; b) ochotnikom z pieśniej milicji nieczynnej podwójne policzenie czasu służby i pobór służbowego dodatku dziesiętnych 12 centów, tj. tyle, ile kawalerzysta pobiera, względnie służbową premie przewidzianą dla kaprala, wszelako tylko rzemieślnikom profesji rymarskiej. Kto z instytucji tej dobrowolnie seche korzystając, winien zgłosić się w najbliższym czasie, a najpóźniej 3. lipca r. b., osobicie

w ewidencji c. k. obrony krajowej (tj. w koszarach przy ulicy Jabłonowskich 1. orjent. 7) z pasportem obrony krajowej, a to w godzinach porannych od 8—12, lub między 3 a 6. po południu.

Towarzystwo weteranów wojskowych składa podziękowanie prezydentowi miasta za dwukrotnie już pozwolenie sali ratuszowej na odbycie w niej obrad.

Wykaz inspekcji dyrekcji policji z dnia 1. lipca. Złożono w pol. 8 arkuszy nót (Osege) „Karola Csarnego” 100 Uebungstucke; książeczkę p. Jachimowicza, na którą pobierał w handlu Adolfa Mańkowskiego towary; woreczek z kwotą 24 ct.; portmonek z kwotą 40 ct. i kartą zast. sakt. kred. i zast. Nr. 30681 na zast. sa 3 str. daniel piaszek; czapkę z czarnego fałszywego baranka i pudełko z 7 parami nieczajnych rękawiczek. — Znanemu sędziowskiemu Józefowi Żybkowi odebrano budynek skradziony niewiadomemu właścicielowi. — Niewiadomemu miejscu obecnego pobytu dr. Tofie Janidów może odebrać sobie w pol. zgubioną we Lwowie złotą kłamrę z diamentami.

W Tarnopolu odbył się w seminarjum nauczycielskim egzamin dojrzałości pod kierownictwem insp. Mandubura. Zgłosiło się 23 uczniów; z tych złożono egzamin z odnaczenia 14, z dobrym skutkiem 14, poprawkę otrzymał 1, a 2 odpadło.

Brzeżany 28. czerwca. Ustny egzamin dojrzałości odbył się tu w dniach 20.—27. bm. pod przewodnictwem rady szkolnego, p. Marcellego Studzińskiego. Zgłosiło się 39 uczniów, w ich liczbie 4 prywatystów, 3 eksternistów; chlubnie złożyli egzamin: Kopla Henryk, Rozmarin Adolf, Schenker Mojżesz. Za dojrzałość uznani: Bachatowski Dymitr, Bojanowski Jan, Byrsiewicz Adam, Chodkiewicz Kasimierz, Oczowski Jan, Dąbrowski Jan, Fried Emil, Friedman Jul., Jung Isak, Iwiewicz Jan, Kopertyski Lajdor, Kowalski Teodor, Łasarewicz Jan, Marcussohn Samuel, Mauthner Rudolf, Nawrocki Bazyl, Orłowski Aleks., Pohl Juda, Schenker Wilh., Szamocki Fran., Strzelbiński Jan, Wisniewski Miecz.; 5 uczniom pozwolono poprawiać jeden przedmiot po ferjach, 1 publicznego reprobowano na pół roku, 2 publicznych na rok, 1 bez terminu, 2 prywat. jako też 2 eksternistów również bez terminu, 1 publiczny uczeń nieosiadł do egzaminu.

Rzeszów 29. czerwca. Popis publiczny w tutejszej szkole przemysłowej odbył się dnia 24. bm. w obecności delegata Wydziału krajowego. Dalej byli obecni przez inspektora okręgowego, jako delegata okręgowego rady szkolnej, prezydent m. Rzeszowa, p. Kalinowski, wraz ze swierchnością, wydział stowarzyszenia przemysłowców i rekordzielników, starszyzna cech szewskiego, jako też wielu obywateli miejskich i przynępalów ze stanu rekordzielników. Uczniów kursów specjalnych egzaminowano z rachunków, z języka niemieckiego, z mechaniki, z budownictwa, przyczem paru uczniów wykonywało na tablicy rysunki dotyczące, a w końcu z geografji handlowej i przemysłowej. Po popisie rozdano celującym uczniom nagrody pieniężne, na który to cel tutejsze towarzystwo szalcowskie przeznaczyło kwotę 50 zł. Najwyższą nagrodę dostała się w udziale Medarskiemu Ryssardowi. Niektórzy z pomiędzy celujących uczniów otrzymali nadto książeczki wydawnictwa „Macierzy polskiej” p. t. „Król Jan III.” Stan szkoły w ubiegłym roku szkolnym był następujący: wpięło się uczniów 151, z tego na kursie specjalnym 30. Promocję otrzymało uczniów 75, II stopień 31, niekwalifikowanych z różnymi przyczyn 32, opuściło zakład 13. Według swodów było wyśłanych: bednarzów 3, blacharzów 6, cukierników 1, drukarzy 5, fryzjerów 2, garbarzy 2, inroligatorów 2, kominiarzy 5, kowalów 3, krawców 20, praktykantów kupieckich 23, lakierników 2, murarów 2, nożowników 3, ogrodników 1, piekarzy 1, rymarsów 2, rzeźników 6, stelmachów 2, stolarów 25, aszewców 3, szklarów 12, ślusarzy 9, tapicerów 2. (Tygodnik Raesa.)

(st) W Lubieniu odbył się wczoraj w niedziele pierwszy tego sezonu wieczorek z tańcami. Właśnie przed 4 tygodniami badał to srodzowisko autor tej notatki i polecenia komitetu wyćwiecki, której powaby i rozkosze satony w ubiegłym tygodniu w łach św. Medarda. Dnia 3. bm. z rana wyruszyłem do Lubienia konno w towarzystwie Anglika, który przybył do Galicji po to, aby się naśmiać ze sportu zakładawego, jaki w erse adasy ekonomicznej sapanował w wydelgach lwowskich. Tuż pod Obrosynem zrobilem nadzwyczajne odkrycie etnologiczne. Po jednej i drugiej stronie gładkiej drogi grono chłopaków wiejskich w niedzielnich szatach poczęło, krzycząc i śpiewając, wywrać kosiołki z dowiepsem humorystów i finięją cłownów, a między wołami ich produkami na szcególny poklask sasnęgiwało tzw. stawanie na capki. Na ten widok Anglik zawołał: „Rule Britannia!” — a ja przysięgam, że w ten drastyczny sposób sielskie dzieje konstytucji wyrażają swą radość z wyboru pp. Barańskiego i Piasńskiego do Sejmu galicyjskiego. Wkrótce jednak przekończyliśmy się, że wyśięc najmłodszej generacji ruskiej na głębokie znaczenie ekonomiczne. Albowiem z jednej i drugiej strony drogi owały się głosy, proszące najwyraźniej o centy, a gdy życzeniu ekwilibrystów stało się żądzie, odpowiadano nam na grzeszne nasze zapytanie, że każdy gad, jadący do Lubienia, saszycyony bywa podobną owadą. W najpóźszym tedy poczeniu przybyliśmy do zakładu, który przed kilku wiekami był kompletnie wodą salany. Z czasów tych pozostał tylko rozległy staw, który wobec wyćwieczków nadpętlawiskich może bezpiecznie uduwać modrooką lagunę wenecką, albowiem szapstrzony jest w gwałdy mdlejące, a smętne barkarole i w naiwnych gondoljerów, a potrzeba tylko poprzywozić ze Lwowa gitary i zaprosić dziesiątą śpięką „Lutnia.” Pierwszym przedmiotem, który ujrzeliśmy, wjeżdżając do Lubienia, był żyd — nie butny gieldowiec z wałów hetmańskich, ale smutny męczennik gośca, któremu analiza chemiczna srodzów lubiejskich, dokonana przez prof. Radziśiewskiego, kasala szolale cłonić ułokować w jednym z 12 odnowionych, wymuskanych hotelów zakładu. Nie mając pretensji do balneologicznego ocenienia Lubienia, które zresztą załatwione już zostało w mnogich monografiach sawodowych, opowiem tylko historię o kiju polskim, który mi pokasano w kaplicy. Owóż przed laty wielu przywieziony został do Lubienia rodak, chory na ślad bóleci reumatycznych, i pocął z zapalem kurować się siarką. Choroba sniła do tego stopnia, że pacjent mógł chodzić o kulach, po to o kiju, iż narazicie pewnego wieczora kij sawieścił w kaplicy i opęcił zakład w rażnym tempie piechura, rejtując się z sa szacną — nie zapłaciwszy poprzednio rachunku, a saszawizny natomiast legendę temperamentu polskiego. Dziwuję to temperament! W srodzowiskach sagraicznych płacimy grubo lada garsonowi za grupę komplement, a do zakładów krajowych przywożymy mnóstwo fanaberyj i mało pieniędzy. Zdaje się nam, że robimy zaszczyt! Iwoniczowi lub Lubieniowi, jeżeli tam transportujemy nasze choroby. O ile nas przekonało jednodniowe studjum, Lubień od dwóch lat odnowiony, przekształcony i usapelniony do nieposzanania, może sadowiść tych, któ-

rzy więcej obfitują w choroby aniżeli w monetę, podobnie jak i te osoby, które mają więcej monet niż choroby. Tak istotnie powinien być urządzony każdy zakład, aby posiadał i pacjenta, który pragnie komfortu, i śmiertelnika, który przedewszystkiem pożąda tanioci. W toku tych rozpatniętych zachodziło się Anglikowi jeść, to też w restauracji, którą prowadzi były kucharz z hotelu Europejskiego we Lwowie, pożarł dwa bifstykty admirałskie, podczas gdy jego towarzyszy w nartach raki, która się nazywa Wereszczycy, sagali tegoroczny swój sezon kapłowy. Nastąpiła potem rewizja sali balowej, której rozmiary naczelniam satelegrafowano jednemu z najcenniejszych aranzatorów karnawałowych we Lwowie, sumienny przegląd smakowicie urządzonych łazienek w przewidywanu gośdca, który z matematyczną pewnością nawidzi kronikarsa w początkach XX stulecia, siesta w parku, poświęcona studjom botanicznym nad bukietem, jaki niosła malowniczo ubrana dziewczynka, i galop do Lwowa „en carriere”, aby jeszcze saszęć na masur w drugim akcie „Donu otwartego.”

Przeżył 1. lipca. Wystawa obrazów J. Malczewskiego, której otwarcie zapowiadano na dzień dzisiejszy, będzie otwartą dopiero od 3. bm.

Ozonkowie szkoły oficerów satabowych przybyli tu w liczbie 40 wraz z profesorami, celem robienia dorocznego studjów fachowych w piątek rano, i zabawią w Przemysłu około 3 dni.

W Gracu strzelił 30. b. m. uczeń gimnazjalny Nasko do profesora matematyki Sängera z tego powodu, że ten saszęć mu, iż nie zda matury. Sänger nie jest ranny niebezpiecznie, bo kula uderzyła o zebro i nie dotknęła piersi. Nasko jest synem adwokata z Stains i kilka dni przedtem sgnął z domu, tak, że ojciec w przewidywanu, iż syn jego cierpi na pomieszanu zmysłów, kasal go snać.

Ojczewina Hurków. Do wars. *Słowa pisse* korespondent z Witebska:

„Z całą chęcią i ochotą przyjąłem propozycję wyćwiecki w okolice, tembardziej, iż saszono mić perspektywę swidzenia miejscowości mało znanej, a jednogodnej uwagi ze względu na bezpośredni jej związek z rodziną, ongi w społeczeństwie naszym, dais w wyświekim wybitne zajmujące stanowisko. Miejscowość ta jest Krotowska, owdieczna rezydencja Hurków. Badać od jakich protoplastów ród ów początków swój wywodzi, nie moją jest rzecz. Wiem tylko, że pierwszy, który na Białorusi przybył, był Aleksander Romejko, książę Hostacki, z niemieckiej szlachezki, który do Rosji się ożenił i syna miał Małkowskiego; że na Rosji gośdował wielk. marszałka hospodarskiego, ks. Litewskiego piasława. Mateusz Romejko nazywał się *secundo voto* s Olechnówna, miał syna, który na imię dail Hurko (sawpene od imienia „Jerzy” a od którego idzie rodowód i nazwisko „Romejko-Hurków”). Potem tego ostatniego, Eustachy Romejko Olechnowicz Hurko, chorąży witebski, nabył w r. majetność Krotowską w b. województwie witebskim, a synowi Timofiejowi w dziedziectwie j stawil. Dalsi potomkowie tej rodziny, odtąd na w województwie witebskim osiadli, nabywają, jak przysięgło dobra, tak Timofiej otrzymuje od króla gmuńta Augusta w 1563 dobra lenne Wielkie-Andrzej kupuje część majetności Dobryscia, granicę z Krotowską, a syn jego, również Andrzej, stoi witebski, jest już w r. 1605 właścicielem o wymienionych, dóbr Wysokie i Ewczynowo. Póź spadkobiercy tej pokaznej fortuny piasną w różne gośdności, tak a. p. syn Andrzej Kazimierz Romejko-Hurko jest pisarzem siemskim witebskim, a syn jego podkomorzym województwa, a mek tego ostatniego również Józef, porucznik horski, mieszkał już w nowo saszczonym fundm Kach, o wiorstę od Krotowsz odległym. Józef dwóch synów, Włodzimierza i Leopolda, s kt Włodzimierz, generał infanterji wojsk rosyjskich w sukcesji po ojcu dobra w innych położone powi i miał syna Józefa, dzisiejszego generał-gubernatora i słynnego wojownika w tureckiej kampanji r. 1882 z wolnej ręki od p. Mazarakiego generał-gubernatora generalnego satabu St. Ohomiński, b. gubernator wojenny kowieński i gubernator wologodzki, który ze swej strony oddał te dobra w posagu córce swej Marii, małżonce p. Józefa Sasurskiego.

Takie to mniej więcej koleje przechoziła w biegu wieków dziedziczna rezydencja Romejko-Hurków.

O wiorst 24 od Witebska odległa, a o wiorst od stacji orłowsko-witebskiej drogi Krynek, dziś jest tylko folwarkiem majetności głównej, Krynek, tak jak ongi Kryny były folwarkiem Krotowsz.

Dawnego splendoru mało już dziś pozostało śladu. Najciekawszą pamiątką jest kaplica, kiedy i przez gośd wzniesiona — nie wiadomo, murowana, w stylu romnaskim, ze staroświeckim obrazem Matki Boskiej w ołtarzu, utrzymana czysto i starannie przez dzisiejszego właściciela Krotowsz, p. Sasurskiego. W podziemiach kaplicy saszają się groby familijne Romejko-Hurków, osaszone przytwardzeniem do ścian tabliczkami z lanego zelasa, na których widnieją imiona podstolich, podkomorzych, towarzyszy pancernych i t. d. W nawie kaplicy samej, u lewego filara, jest krzyż z białego marmuru, a pod nim napis w trzech językach słotemi literami świeżo na płycie kamiennej wyryty: grobowiec Włodzimierza Hurki.

W kaplicy również znajduje się dokument z roku 1855, pozwolenie arcybiskupa Holowińskiego na odprawianie w niej mszy św. w dniu powszednim.

Śladów dawnych, prawdopodobnie licznych i poznaczonych zabudowań nie pozostało dziś żadnych w Krotowsz — tylko stuletnie lipy w alej saszone, oraz rozłożyste jesionów kilka — świadczą, iż musiał to kiedyś ogród staroświecki okalać sniżką bez śladu rezydencji, odpowiednią saszaceni i samożności dawnych właścicieli Krotowsz.”

Pożar, który wybuchł w Akwisgranu, zniszczył 25 domów. Z ratusza saszono górne piętro i obiedwie wieże, a calaty: sala koronacyjna, papiry urzędowe i obrazy Rethla i Kehrena.

Z dziedziń chemii. P. Józef Boguski, prof. nauk przyrodzonych, znany ze swych prac naukowych, przeprowadził saszek doświadczeń w tych dniach w kilku fabrykach warszawskich, których rezultatem było otrzymanie w supelnie nowy sposób glinu, czyli aluminium. Dotychczas otrzymywanie tego metalu było bardzo kosztowne, a sposób, wynaleziony przez p. Boguskiego, o ile saszid można z pierwszych prób, uwiecznionych supelnem powodzeniem, pozwoli otrzymać ten piękny metal niesłychanie tania. Odkrycie to może mieć w praktyce nader szerokie zastosowanie — co się okaże po całym szeregu prób technicznych, które p. Boguski samierza przeprowadzić na saszek skale.

Cholera w Egipcie. *Standard* donosi, że w Damiecie było 30. czerwca 104 wypadki cholery, po jednym zaś wypadku w Mansurze i w Port Said. Spodłowane są rychłe stłumienie choroby. W obecnej cholery teras są one częste, gdyż pęje się woda i gaję ryby. *Daily News* donosi, że 29. czerwca zmarło w Damiecie 90 osób, samych krajowców; w Mansurze było dnia tego 15 wypadków cholery; 7 osób zmarło. Umrzeł miał 1 Europejczyk, podobno konsul w Uoski. W Aleksandrii stan zdrowia bardzo dobry. Uogólnowano tam srodki sanitarne i saszono w szpitalach. Wiele szpitali wyjechało z Kairu, w interesach handlowych panuje zastój. Krajowej nie chcą płać długów.

Wszystkich portach francuskich morsa Śródziemnego i oceanu Atlantyckiego saszono kwarentany. W Algierze i Tunisie saszono pielgrzymki do Mekki. — Wiedeński fizyk miejski przedłożył Radzie miejskiej wniosek, aby już teraz przestraszać były srodki konserwatywne, jakie zwyczajnie saszadają się przeciwko epidemii.

Aleksandria 2. lipca. (Telegr.) Biuro Rentera donosi z Damietty, że było tam 109 wypadków cholery, a w Port Said zaś 1 wypadek. Cholera ukasala sasz również w Samanudzie, gdzie saszły się 4 wypadki śmierci.

Wiadomości literackie i artystyczne. Komisja konkursu dramatycznego Sobieskiego, ogłoszonego d. 26. listopada 1881 r. przez saszę Zuzannę Osartoryską i p. St. Kozmiana, odłya ostatnie posiedzenie we czwartek o godzinie 6ej w Bibliotece Jagiellońskiej. Dokonano wspólne czytanie obranu historycznego w 5 aktach a 6 odsłoch: „Jan Sobieski pod Wiedniem”, s godłem: „Wszystko nam dalek, co dać mogł Panie”. Na tem zakończonem zostało saszanie saszadania utworów, saszonych do wspólnego czytania. Utworów takich między saszadaniem było trzy: powyżej przytoczony obraz historyczny 1) „Jan Sobieski pod Wiedniem”, 2) „Jan Sobieski pod Wiedniem”, szkice historyczne w 5 aktach saszaczony obrazem „Prześlania chorągwi Mahometa do Rzymu” s godłem „Fuit homo misus a Deo cui nomen erat Johannes”, 3) „Odsiecz Wiednia”, obraz dramatyczny w 5 aktach s prologiem i epilogiem z godłem „Veniens, vidimus, Deus vici!”.

Rezaszacja. — Wczoraj w niedzielę odbył się w sali ogrodu Prochacki przy słabym udziale interesowanych i wcale spokojnie. Po zgajeniu przez drukarza Koleżaka, wybrany przewodniczącym drukarz Mańkowski Antoni, trzymał na wodzy rezonowania tak, iż obecni komisarze policji nie mieli powodu do interweniowania. O stanowisku robotników wobec noweli przemysłowej, referował stolarz Winiarski, nie wiedząc nawet dokładnie, że jest on już sankcjonowana. Na wyćwiecki przeciwko wyćwieczaniu ze strony majstrów, odpowiedzieli Koleżak, szewe Stepek i stolarz Gierlaszowski, przypominając, że z wyjątkiem niektórych kapitalistów, majstrów znajdujących się w tem samym położeniu, co i celsadzi. Stolarz Udałowicz zamiast o stowarzyszeniach fachowych, mówił o potrzebie równoprawienia stolarstwa robotników z przynależnymi, o postulatcie sądzania wolnych stowarzyszeń robotniczych w znaczeniu cechów (!) i zaprowadzenia Izby robotniczej z prawem wybierania osobnych posłów. Uchwalono rezolucję dotyczącą w brzmieniu zgodnym z uchwałami powyższymi na podobnym zgromadzeniu d. 28. grudnia 1880, a na podstawie tych uchwał ma być ułożona petycja do Rady państwa, do sędziogawia której wybrany został komitet z 12 osób: Danyluk, Mańkowski, Koleżak, Winiarski, Stepek, Mydlarski, Obyński, Wojtowicz, Sottys, Spółński, Dassydski i Rybakowski.

P. Udałowicz domagał się także od rządu wypuszczenia na wolność skazanych socjalistów, i niewydawania „obokrajowców”, objętych wyrokami sądowymi, ale przeciwnicy nie mogli tego podać do uchwały, ponieważ się sprzeciwiali porządkowi dniennemu. Podobnie też uchwały pozostała propozycja p. Rybakowskiego, założenia pisma robotniczego.

Szkółka sług we Lwowie. W obecności prezydenta miasta, p. Wacława Dąbrowskiego, odbył się wczoraj w niedziele w ratuszu egzamin szkoły sług, posażający od 8 lat pod dyktando inicjatora i założyciela tejże, dr. Józefa Żulińskiego. Około 120 dzieci, ubranych jak do spowiedzi, zasiadło na ławkach nie bez wstrząsania i trwogi. Przed niemi na podnieszaniu, wysłanym dywanami i szdobnem w kwiaty, wśród których jaskniał obraz N. P. Marii, sąjoli miej-

scą obok prezydenta: ks. kan. Lewicki, członek Rady sk. kraj., ks. kan. Szeligowski, p. Baranowski insp. okręg. rady skol., panie Machczyńska i Wexlerowa, nauczycielki sem. żeńskiego, a dalej dr. Goldman Bernard poseł na Sejm kraj., p. Grelinski sekretarz Towarz. roln., p. Landes dyrektor szkoły izrael. i wiele innych osób.

Zanim przystąpimy do egzaminu, uważamy za obowiązkiem wyrazić prawdziwy nasz szacunek gronu nauczycieli i nauczycielek szkoły, chociażby tylko przez proste wymienienie ich nazwisk. Prócz wzmiankowanego już dyrektora szkoły, dr. Żulińskiego, w skład onego wchodził: ks. Władysław i ks. Siemieniński (pierwszy nauczał katechizmu i moralności w pierwszym półroczu, a drugi w drugim), oraz panie nauczycielki szkół tutejszych: Julia Abgarowiczówna, Aniela Boraczówna, Maria Bąkowska, Józefa Kulinska, Helena Kempicka, Modselewska, Hildegarda Mentzschel, Eleonora Rnebenbauerówna, Szeptanińska i Regina Weigel; zaś panny Adela Franz i Eufrosyna Wasilko, prowadzący nader ważny „oddział stręczenia sług”, założony w duchu szkoły i jako taki ściśle z nią połączony. Wiadomo powszechnie, że wszystkie one przyjeły na siebie obowiązki zupełnie bezinteresownie.

Egzamin rozpoczął się odpiwaniem pieśni nabożnej, poczem dr. Żuliński odc

zwa Stanisław Lipski i jest dyktarzem w sądzie krakowskim. Na to sądziałem, aby mi wymienić kilka nazwisk urzędników tutejszego sądu. Czarnomski uczył się tego; kogo mi wymienić, tego teraz nie pamiętam, lecz przypominam sobie, iż było tam nazwisko p. prezesa Kaweckiego. Wasiłowski mówił mi, iż idą z Ruszczy do p. Popiela, gdzie byli w sprawach gospodarskich. Dnia 28. listopada meldował mi zandarm, iż się władowano do kapłana cmentarnej w Pleszewie; 25. listopada na noc chwycił mroź, a 24. na 25. jednak było błoto. Sprawdziliśmy, iż o godz. 6tej wieczorem przybyli do Ruszczy i byli u Gościńskiego. Wasiłowski nie zastawia Gościńskiego, który przed nim miał się ukryć, napisał do niego karteczkę, iż ma mu dać robotę, po której ma przyjechać do cserwonej karczmy, gdzie na niego czekać będzie. O godz. 7mej wyszli ci ludzie do Gościńskiego, a mogło być 12^{1/2}, w nocy, gdy ich spotkałem. W kaplicy znalazłem dwa niedopalone papierosy, ślady na błocie i ślady na oknie były nie do pominięcia. Cmentarz znajduje się przy samym gościńcu. Gościńco jest z profesji browarnikiem, blacharstwem mało się trudnił; jest nadto znanym na całą okolicę ślusierem. Po Czarnomskim uważałem, dodaje nakłonec p. Kancki, iż się czegoś boi; Wasiłowski jednak śmiało do mnie przystępował.

Leon Gościńco sprowadzony z więzienia, gdzie karę za kradzież odsiadywał, podaje: Wasiłowski poszedł u stolarza Zagórskiego, gdy mu tenże robił koniki do karuseli. W domu mam warsztat blacharski i plac podatek, robię ryny i pobielam naczynie. Wasiłowski nie zastawia mnie w domu, napisał do mnie kartkę; nie było tam jednak napisane, że na tej robocie zarobię ja i on przemydli. Co cserwonej karczmy dlatego nie poszedłem, bo mi żona iść nie pozwoliła, a ostatni raz widziałem Wasiłowskiego sędziego przed kilkoma laty, gdy z karuselem był w Mogile.

Wasiłowski w tem miejscu oświadcza, iż chciał Gościńca dać zrobić galeryjkę blaszaną do karuseli, na co Gościńco odpowiada, iż taką galeryjkę potrafiłby zrobić.

Potem odczytano korespondencję między Wasiłowskim a Gościńcem w więzieniu prowadzoną, mianowicie pismo Wasiłowskiego z 16. marca br. do Gościńca, tudzież kartkę Gościńca do Wasiłowskiego z 28. lutego.

Zofia i Michalina Gościńcy udali się do Królestwa Polskiego; dalina przesyłała protokoły ich zeznań z dn. 28. lutego br. W protokołach tych nie ma nic nowego.

Paweł Gil, grabarz, zeznaje, iż sprowadził władowanie się do kaplicy, sobażył połowę okna robitą, i brakowało w szufladzie od komody trzech kawałków świec w wartości 75 ct., na drzewach drewnianych okuchach, do grobowców familijnych Kiermajerów prowadzących, były ślady od siekiery, którą sprawcy znaleźli w kaplicy.

Przewodniczący okazuje Gilowi kwiatek, jaki ofiarował Czarnomski ofiarce Gawlików po powrocie z wycieczki, na co Gil oświadcza, iż podobne kwiatki składa lud na trumny; on je znosi do kaplicy, a gdy zniszczą wyruka na cmentarz. Nakoniec podaje Gil, iż sprawcy wyrzucili kamień ołtarzowy (z portatyki), szarówkę drewnianą na nim rozbili, a relikwij, jakie tam być powinny, nie znalazł.

Gdy o tem Gil w śledztwie nie wspominał, a także k. proboszcz Stanisław Stępiński nie tem nie zeznał, wnoszą do akt dodatkowy do go. P.

W następnym dniu 29. lutego, w sprawie poszkodowanych przez obwinionych zeznania te sprawy widocznie na Czarnomskim pewne wrażenie. Były chwile, gdzie wytydem napomniła się twarz jego, a nerwy na twarzy kurcowa drażniły. Gdy jeden ze świadków wspominał, że przy defekacji we Lwowie pracować musiał, Czarnomski ciężko cicho płakać począł, ukrywając łzy swoje.

Józef Podchoroży, handlarz zboża z Podkarpacia, zeznaje: Dnia 20. listopada 1882 przybyłem do Brodów; mówię do Jankiel — prosie panie Jan kiel — siebie ja mógł u ciebie spać — wun mówi — prosie panie Josie — masz stancja — idź spać — nu — w tego stancja asol było — jednemu łóżko tu a tu drugiemu — jak ja sobażył — że tam ktoś już spał — nakryty — tak ja się bał — prosie panie Jankiel — ja mam pieniądze — tak wun mówi — mów, prima — ja już nie mam pieniędzy — ja kaszel — a w spencerze ja miał w jednej kieszeni 20 zł. — a w drugiej 38 zł. — nu i ja spencer pod siebie podłożył — ja kaszel wciąż, a potem kasnął i mowie ja się przewróciłem — ja się zbudiłem, aj waj, gwałt — nie ma 38 zł. — a tegi pan też nie ma — ja dał 1 zł. — aby go oszukał — ale nie znalazłem — ja jęgi nie widział — bo wun był nakryty.

Jankiel S z a p i r a, właściciel gospody w Brodach, zeznaje, jak Czarnomski do niego przyszedł, jak już parę nocy spał — nu as jest komedia, to wun mówił, że tam pomaga — nu, aż tu przychodzi Josel — i kładzie się spać — ja słucham Josel kaszle — bo wun już ma takie naczynie — jak był gośdował — toby ja Josia, siebie wun mi 2 zł. pisał, nie chciał; ten pan (wskazując na Czarnomskiego) wyszedł w nocy mowa była druga na stronę — i więcej nie wrócił — aż tu ja słucham Josel już nie kaszle — tylko płacze — wun mi wiać pieniędzy — bo tam nikt więcej nie spał.

Opowiadanie obydwu powyższych świadków było tak przekonujące — i tak obrazowe — a przytem takim żargonem wygłoszone, że nie tylko publiczność, ale nawet trybunał ze śmiechu powstrzymać się nie mógł, zwłaszcza, że nawet na Kasimierzu w Krakowie rzadkie już są podobne typy.

Pesz 30. czerwca. (Proces prasowy Istocze-go). Dziś stał przed trybunałem tutejszym Wiktor Istocze, którego prokuratora oskarża o podburzanie umysłów przeciw innym wyznaniom. Przesłanie do popelnienia zostało w piśmie redagowanym przez Istoczego w artykule pt.: Żydydowane Węgry. Istocze przyjmując za ten artykuł odpowiedzialność, jakkolwiek nie jest jego autorem. Pojawił on się przed sądem wraz z obrońcą swoim Vadrajem, który przedewszystkiem wyrzucił z listy przysięgłych wszystkich żydów. Rozprawa jest nadzwyczaj gorąca. Publiczność złożona zważnie z antysemitów, wybuchła co chwila tak, że przewodniczący musi grozić wyprośzeniem sali. Prokurator utrzymuje oskarżenie w całości, ale obrońca przeciwnie dowodzi, że wszelkie antysemityczne agitacje są spowodowane ustawami ułobomnymi pod wpływem żydów. Od czasu uchwalenia emancypacji wypędzenie żydów stało się dogmatem wszystkich antysemitów. Sędziowie przysięgli prawie jednogłośnie odpowiedzieli przecząc na postawione pytania. Wyrok przysięgli publiczności grzmiącymi oklaskami.

Ogłoszenia urzędowe. Gazety Lwowskiej. Konkurs. Pięć posad szlacheckich w zarządach salinowych galicyjskich, z adyutem 600 zł. rocznie. Podania wnosić najdalej do 16. sierpnia b. r. do prezydium krajowej dystryktu skarbu w Lwowie. — Posada naczyniela młodszego z placą 800 zł. przy szkole wydziałowej w Tarnowie. — Posada naczyniela starszego z placą roczną 450 zł. przy szkole w Tachowie. Podania wnosić najdalej do 30. lipca b. r. do rady szkolnej okręgowej w Tarnowie. — Posada naczyniela w Kutach. Podania wnosić w przeciągu 4 tygodni do Izby notarialnej w Krakowie.

Upadłości. Sąd obwodowy w Złoczowie ogłasza konkurs do majątku Samuela Kapajówka, kramarza w Złoczowie. Komisarz konkursowy p. Aulich, adiunkt sądowy w Złoczowie. — Sąd obwodowy w Przemyślu ogłasza konkurs do majątku Dawida Hirta, kupca nieprotokółowanego w Przemyślu. Komisarz konkursowy p. Praczyński, adiunkt sądowy w Przemyślu.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Towarzystwo ochrony własności ziemskiej (zarejestrowane z ograniczoną porękością) z inicjatywą wydziału rady powiatowej krakowskiej zawiązało zaniem zostało przy radzie powiatowej krakowskiej. Ułożeniem statutu zajęł się dr. Karol Pieniążek. Zebranie założycieli odbyło się we czwartek dnia 28. b. m. i przystąpił do niego pp. Kleszczewski Henryk, Wodnicki Antoni, Tarkowski Adam, Rostworowski Józef, dr. Machalski Maksymilian, Homolace Stanisław, Skirliński Jan, Mikucki Stanisław, dr. Pieniążek Karol, Grzymek Adolf, hr. Mieroszewski Jan, Bóbr Miłowski Ludwik, Milecki Alfred, Strykowski Jan, Bóbr Miłowski i Gawroński Sobiesław — subskrypcyjnie łącznie kwotę 3240 zł. Do zarejestrowania statutu upoważnieni są pp. Milecki, Skirliński i dr. Machalski.

(R) Lwów 30. czerwca. (Sprawozdanie tygodniowe „Dziennika Polskiego.”)

Po chłódach gradowych oziębiło się znów znacznie, co wpływa korzystnie na wegetację. Ograniczenia żniw jednak nie można nawet w przybliżeniu oszacować. Obrót targowy odbywa się w granicach bardzo szczupłych i ceny mają się ku niższym.

Notujemy za 100 kilogr. paritas Lwów: Pszenica zhr. 9— do 970, żyto 9— do 675, jęczmień 850 do 680, groch 680 do 700, rzepak na październik zhr. 14— do 1450, okowita za 10000 lit. grad. gotowa zhr. 33— do 3350, na sierpień zhr. 34— do 3450.

Lwów 30. czerwca. (Sprawozdanie Lwowskiej Izby kupieckiej). Ceny za 100 kilogramów paritas Lwów:

Pszenica czerwona zhr. 975 do 10—, pszenica biała 925 do 960, pszenica żółta 850 do 935, żyto 675, jęczmień browarny 6— do 650, jęczmień pastewny 575 do 6—, owies 650 do 7—, groch 6— do 650, wyka 8— do 920, groch pastewny 575 do 6—, kukurduza stara 8— do 1550, kukurduza nowa 850, rzepak zimowy 1425 do 1450, rzepak letni 1425 do 1450, liniana 950 do 10—, nasienie liniane 10— do 10—, koniuczyna 10— do 10—, kmić 10— do 10—, anyż 10— do 10—, anyż płaski 10— do 10—.

Spirytus gotowy za 10000 liter proc. zhr. 3—, warian wreszcie 10—, napoleon 10—, waluta: marek 5845, rubel zhr. 177^{1/2}, napoleon 10—.

Lwów 29. czerwca. (Sprawozdanie zbożowe z wagi akcyj).

Pszenica czerwona zhr. 760 do 9—, pszenica biała 925, pszenica żółta 850 do 935, żyto 675, jęczmień browarny 6— do 650, jęczmień pastewny 575 do 6—, owies 715 do 770, groch 6— do 650, wyka 8— do 920, groch pastewny 575 do 6—, kukurduza stara 8— do 1550, kukurduza nowa 850, rzepak zimowy 1425 do 1450, rzepak letni 1425 do 1450, liniana 950 do 10—, nasienie liniane 10— do 10—, koniuczyna 10— do 10—, kmić 10— do 10—, anyż 10— do 10—, anyż płaski 10— do 10—.

Targ na woly. Wiedeń 2. lipca. Przypadek no galicyjskich 1147 sztuk, węgierskich 1947, niemieckich 429, razem 3523.

Placono galicyjskie zhr. 60— do 64—, węgierskie 59— do 64—, niemieckie zhr. 59— do 64— za 100 kilo mięsa białego. Targ odbył się.

A. Krystofowicz & Comp. Caffé Stierböck, albo: Praterstrasse 43.

Przegląd polityczny.

Cesarz wyjechał wczoraj o 8. godz. z Wiednia wraz z orszakem do Stryi i Krainy i miał stać o czwartek po południu w Gracu. Stacje, które pociąg dworski przejeżdżać będzie, są udekorowane. Urzędowego przyjęcia nigdzie nie będzie. Grac przygodał się na serdeczne przyjęcie monarchy. W programie jest między innymi otwarcie wystawy przedmiotów, odnoszących się do dziejów cywilizacji. *Wiener Abendpost* zamieszcza z powodu podróży cesarskiej artykuł, w którym powiada, że podróż ta na zadokumetować jedność i zgodę ludów austriackich w uczuciach przywiązania, jakie żywią dla swego monarchy. Dzienniki, centralistyczne przeciwnie każą sobie donosić z Gracu, że dotychczas dekoracji w ogóle nie wiele się pojawiło, a pomiędzy wywiezionymi flagami jest mnóstwo flag o czarno-czerwono złotych barwach, *Tagblatt* zaś donosi z ironią, że miejsce zamieszkania hr. Taaffego w Gracu utrzymywane jest tajemniczo.

Prezydent ministrów, hr. Taaffe, miał się udać, jak doniosła *Polit. Corr.*, wczoraj z rana w orszak cesarza do Gracu, ząd powróci do Wiednia jutro.

Czeska młodzież uniwersytetu praskiego i techniki wystosowała do Maassena adres, w którym wyraża wdzięczność za nieustraszoną obronę praw narodu czeskiego w sejmie niższon-austriackim.

Komisja, której zadaniem jest obmyśleć oszczędności w administracji państwowej, zebrała się kilka dni temu na szereg posiedzeń.

Onegdaj w południe odbyło się w ministerstwie spraw wewnętrznych nadzwyczajne posiedzenie rady sanitarnej, w którym wzięły również udział inne organa kompetentne, a na którym radono nad środkami powstrzymującymi szerzenie się cholery.

Z Prosznitz donoszą: Po czteromiesięcznym śledztwie oddano pięciu socjalistom tutejszym oskarżonych o zdradę stanu sądowi obwodowemu w Olomuncu. Dwaj z nich, którzy dotąd byli na wolnej stopie zostali wczoraj aresztowani.

Z Nyiregyhazy podczas przerwy trzydniowej wyjechali prawie wszyscy, biorący udział w rozprawie. Obywatel Papp z Debreczyna nadesłał telegram zaprzeczający, by kiedykolwiek podejrzewał rzekome zamiary świadka odwodowego Barcza. Depesza nadesłana z tej miejscy trybunałowi

dnia 28. czerwca, okazuje się tedy podrobioną. Do korespondenta wiedeńskiego *Extrablattu* spadli posłowie Verhovay i Onody i zmusili go kijem do natychmiastowego wyjazdu z Nyiregyhazy.

Trybunał zaważał na rzeczowników do zbadań ocau Maurycego Scharfa, a w *Wiener Medis. Wochenschrift* dr. Weiss udowadnia ze stanowiska psychologicznego, że indywiduum to cierpi chorobę, zwaną w psychiatrii „obłąd moralny” (moralischer Irnsinn — Moral insanity).

Za dziennikami *Journal de Debats* i *Temps* poświęca procesowi Tisza Eszlarskiemu także *Republique Française* artykuł wstępny, w którym nazywa obrzydliwą komedię sądową, odgrywaną się w Nyiregyhazy. Dziennik ten gambetystowski utrzymuje, że do zabrania głosu w tej sprawie zmusza go właśnie stara sympatja dla Węgier i tak pisze: Ocytajcie w sprawozdaniach o scenach, które się od kilku dni odgrywa przed trybunałem tego małego miasteczka, możnaby sądzić, że jest się przeniesionym w wielkie średnie. W owych czasach uczuwało bowiem od czasu do czasu potrzebę publicznego spalenia Talmudu a z nim jedynego przynajmniej żyda. *Republique Française* zadaje następnie pytanie, czy rząd węgierski nie mógłby przeskoczyć temu skandalowi, czy nie mógł on już z góry zdemaskować sprawców tej nienawistnej tragedii. Wspomniany dziennik z całą stanowczością potwierdza to pytanie i żąda, że w Peszcie nie miano do tego dość odwagi. My z naszej strony nie możemy pominąć tej przynajmniej uwagi, że proces w Nyiregyhazy kompromituje w najwyższym stopniu sądownictwo węgierskie. Sprawozdania z procesu dają w tym względzie dowód aż nadto dostateczny.

Nietakowne zachowanie się króla rumuńskiego w Jassach nie została dotąd wyjaśniona. Z tego powodu reprezentant Austrii w Bukareszcie zażąda natychmiast po powrocie króla tłumaczenia.

Pomiedzy rządem austriacko-węgierskim a rosyjskim ministerstwem spraw zagranicznych, toczą się układy w sprawie ustanowienia konsultatu austriackiego w Tyflisie.

Kreuz Ztg bardzo gwałtownie uderza na szowinistyczny ruch żydowsko-niemiecki, jaki się objawia wbecie w Wiedniu przeciwko innym narodowościom monarchji.

Z Tryestu donoszą: Donato Rogosa otrzymał na uniwersytecie genewskim dyplom jako ukończony farmaceuta. Przygotowanej z tego powodu demonstracji studenckiej nie dopuściła policja.

Dzienniki z Udine, ogłaszające listy Sabbadiniego z więzienia ogłosiły składki na jego rodzinę.

St. Petersb. Wiedomosti donoszą o pogłosie, jakoby *Gołos* miał przejść na własność pewnej kompanji francuskich bankierów, przyczem część inasertowa oddaną będzie na dzierżawę kilku speculantom Rojanom. — W parę dni po olbrzymim pożarze na Gutujewskim wyspie w Petersburgu, z powodu którego rozmaite assekuracyjne zakłady zmuszone są wypłacić 2,600,000 rubli, zdarzyły się jeszcze dwa wielkie pożary w innych dzielnicach stolicy, z powodu czego padł nie mały popioł, szczególnie na większych fabrykantów, przekonani są bowiem, iż nastąpiły one z ręki ludzi dających do polityczno-ekonomicznego przewrotu.

Do Odessy przybyła komisja wysłana przez armję rumuńską, złożona z kilku oficerów, weteranów i kilku żołnierzy w celu zakupu koni dla armji.

Nowosti podają wiadomość, że na zasadzie manifestu koronacyjnego, byłemu technikowi petersburskiemu, jen-maj. Mrowińskiemu (skazanemu jak wiadomo na pozbawienie praw i wygnanie w głosnej sprawie podkopu przy ulicy Sado wej), przywrócono wszystkie prawa, rangi i ordery i pozwolono na powrót jego i zamieszkanie w Petersburgu.

Z Sofji donoszą o rozpowszechnianiu licznych manifestów, proklamujących wywrócenie obecnego systemu rządowego. Rząd wydał rozporządzenie, zabraniające wysyłania petycji do cara.

Moniteur de Rome donosi z Petersburga, iż panuje tam przekonanie, że stosunki Watykanu z Rosją przybiorą odtąd formę uregulowaną i trwałą.

Ks. Bismark wpływa uspokajająco na Bułgarów i Greków.

W *Memorial Diplomatique* czytamy: Pewien dyplomata austriacki, bawiący chwilowo w Londynie, oświadczył, że Niemcy nie zmienili swego przychylnego usposobienia względem Turcji, i że pomimo koncentracji wojsk rosyjskich na granicy Armenji nikt nie wierzy, aby rychło przysięgło mogło do walki.

Pol. Corr. donosi z Paryża: Admirał Pierre zamierza w razie oporu Hovasów ogłosić równoprawienie niewolników na Madagaskarze i zapobiec ich w broń.

W Albanji trwają dalej rokowania i nikt nie wątpi o pomyślnym ich skutku. Hafiz cagle jeszcze zajmuje wazgóra Kastratti i Hoti i osaczył Albńczykom termin do zakończenia rokowań, po którego upływie rozpocznie znowu kroki wojenne. Kilku naczelników albańskich, którzy chcieli uciekać do Czarnogóry zostali wydeleni od granicy.

Rokowania p. Tricon a Li-Hu-Czangiem zostały serwane. Markiz Tseng nie powrócił do Paryża. Rezerwy w Tulonie otrzymały rozkaz przyspieszenia wyjazdu. Rząd chiński oświadczył, że bombardowanie Huc przez flotę francuską będzie uważać za casus belli i natychmiast przystąpi do represaliów.

Telegramy własne „Dziennika Polskiego.”

Kilchberg (w Szwarzjacji) 2. lipca. Arcybiskup ks. Feliński przybył wczoraj do Rapperswil i przyjmowany był przez hr. Platara i miejscowy kler z wielką ostantacją.

Petersburg 2. lipca. Car złożył wizytę Wielkiemu księciu Konstantemu Mikołajewiczowi w Pawłowski, gdzie się odbyła potęgna uczta na cześć królowej Olgi. Inni mniemają, że odwizny te mają znaczenie zupełnego pojednania się cara z w. ks. Konstantem.

Petersburg 2. lipca. Krajewski sprzedał *Gołos* towarzystwu paryskiemu, które zamierza pismo to przekształcić w dziennik inasertowy. Na czele przedsiębiorstwa stoi profesor Ziton, terazniejszy wydawca *Gaulois*, przyjaciół Katkowa. Z tego powodu ogólnem jest mniemaniem, że cenzura prawnicyjna będzie uchylona.

Paryż 2. lipca. Słychać, że hr. Chambord umarł.

Cetynia 2. lipca. Rząd zabronił sprzedawać w bazarze w Podgorycy rzeczy, zabrawanych Turkom w Hoti i w okręgu Castratti.

Telegramy biura koresp.

Grac 2. lipca. Cesarz przybył tu z orszakiem. Wszystkie stacje po drodze były świetnie udekorowane, i wszędzie witały cesarza wladze i reprezentacje gminne, kler, stowarzyszenia, studenci i tłum ludu. Muzyki intonowały za zbliżaniem się pociąg hymn austriacki. Szczególnie świetnie przyjęcie było w Mürzschlag, gdzie obecni byli na dworcu namiestnik Kibek, komenderujący Kuhn i inni dygnitarze. Cesarz odpowiedział łaskawie na mowę burmistrza w Mürzschlag, tak samo jak w Bruck. Ze stacji Gratwein udał się cesarz z orszakiem powozem do zakonu Cystarów, gdzie otrzymał błogosławieństwo pontyfikalne, następnie odwiedził pomnik ks. Ernesta Żelaznego i zapisał w księdkę zakonnej swoje nazwisko. Dworzec w Graun był świetnie udekorowany. Na przyjęcie zjawili się znaczni władz wojskowych i cywilnych, tudzież duchowieństwo i Don Alfons. Cesarz odpowiedział na przemowę burmistrza: Na serdeczne wasze przyjęcie odpowiadam zapewnieniem, że przybyłem z radością na uroczysty obchód patriotyczny i pozostanę chętnie jak najdłużej w wiernej mi stolicy.

Z żywym zainteresowaniem przekonam się o rozkwiacie miasta i dobrobycie jego mieszkańców, a prawdziwem zadowoleniem będzie dla mnie myśl, że wierność tego miasta zarówno się nie zmienia, jak moja gorąca staranność i łaska cesarska dla tego miasta.

Po rozmowie z biskupami i przyjęciu bukie- tów, ofiarowanych przez damy, cesarz wjechał wśród okrzyków do świetnie udekorowanego miasta. Przed zamkiem zgromadziła się cała gencjalija, korpus oficerski i kompania honorowa. Cesarz rozmawiał z niektórymi generałami i oficerami sztabowymi, poczem odbyła się deflada kompanii honorowej. O 6. odbył się obiad dworski a po tem cercle. O ósmej capstrzyk z muzyką. Kiedy cesarz pojawił się na balkonie, został okrzykami entuzjastycznymi powitany. O godzinie 9. stów. chóru męskiego odspiewało serenadę w ogrodzie zamkowy.

Monachjum 2. lipca. Międzynarodowa wystawa sztuki otwarta została uroczystość z polecenia króla przez księcia Luitpolda, w obecności książąt, dyplomatów, ministrów i reprezentantów wladz.

Petersburg 2. lipca. Na nowo kreowany urząd gładonaczelnika powołany został generał-por. Gresser. Starszyzna gmina, która była obecna na koronacji (pomiędzy nią było 83 reprezentantów z Polski), otrzymała srebrne i złote medale zasługi.

Bukareszt 2. lipca. Komunikat dziennika urzędowego mówią o przesadnem ocenieniu mowy G. Radisteanu w prasie zagranicznej, podnosi z naciskiem, że G. Radisteano nie odgrywał żadnej roli oficjalnej przy uczcie w Jassach i powiada, że jeżeli każdy obywatel kraj mitylujący musi ułobawać nad temi słowami, raczonemi bez namysłu, które szkodzą dobrym stosunkom Rumunji z mocarstwami sąsiednimi, to rząd tembardziej zganić musi takie objawy i tendencje.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Lwów 30. czerwca. (Z Izby handlowej). I. Akcje za sztukę: Kolei gal. Karola Ludwika 4 200 złr. 300— 803—, kolei Lwów-Czerny Jassy 168— 171—, Banku hipot. galicyj. 802— 808—, Banku kred. gal. 265— 260—, II. Listy zastawne na 100 złr. wal. austr. Towarz. kred. gal. ziem. 5^{1/2}, 9940— 10040—, Towarz. kred. gal. ziem. 4^{1/2}, 9950— 9960—, Tow. kred. gal. ziem. 3^{1/2}, 9940— 10040—, Towarz. kred. gal. ziem. 4^{1/2}, 9960— 9980—, Banku hip. gal. 10170— 10270—, Banku hip. gal. 9780— 9980—, Banku hip. gal. 5^{1/2}, prem. 10075— 10175—, III. Listy dłużne na 100 złr. Gal. zakład kredyty. wlości. 6^{1/2}, 101— 10360—, Gal. zakład kredyty. wlości. 5^{1/2}, 98— 99—, Ogól. rol. kred. gal. 101— 10360—, IV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, V. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, VI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, VII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, VIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, IX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, X. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XIV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XVI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XVII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XVIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XIX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXIV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXVI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXVII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXVIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXIX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXIV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXVI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXVII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXVIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XXXIX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XL. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLIV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLVI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLVII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLVIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, XLIX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, L. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LIV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LV. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LVI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LVII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LVIII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LIX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LX. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LXI. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LXII. Oblig. na 100 złr. 6^{1/2}, 101— 10360—, LXIII. Oblig. na 100 złr. 6¹

